

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za zunanje zadeve

2009/0104(CNS)

7.10.2009

MNENJE

Odbora za zunanje zadeve

za Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

o predlogu Uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Pripravljalnica mnenja: Sarah Ludford

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Evropski parlament – še zlasti Odbor za zunanje zadeve – močno podpira ukinitve vizumskega režima za države Zahodnega Balkana. Sedanji režim je velik korak nazaj za države bivše Jugoslavije, saj so njihovi državljani v času socializma lahko brez vizumov potovali na zahod, za vizume pa morajo – paradoksalno –prostiti zdaj.

Vizumski režim je izoliral državljane teh držav. Kljub temu, da so v srcu Evrope, imajo le omejene možnosti za obisk držav Evropske unije. Za številne so nedosegljive celo sosednje države, saj se zaradi strogih pogojev zavračajo njihove prošnje za vizume. Takšne razmere pa so ovira in ravno ljudem, za katere bi radi videli, da bi razvijali stike s sogovorniki v EU (pripadniki civilne družbe, podjetniki in akademiki), to preprečujejo. Še posebej med mladimi ljudmi je presenetljivo visok odstotek tistih, ki nikoli niso imeli možnosti zapustiti svojo državo in odkriti EU, kar poraja občutek izolacije in diskriminacije. Skrajni čas je, da se to spremeni, saj poznavanje EU omogoča boljše razumevanje in tesnejše sodelovanje ter je predpogoj za oblikovanje dobrih in trajnih odnosov. Olajšanje potovanj je v tako v interesu držav Zahodnega Balkana kot EU.

Medtem ko omejitve škodijo običajnim ljudem, pa imajo verjetno le malo vpliva na to, da lahko nemoteno gibanje uživajo nekatere skupine, proti katerim je sistem usmerjen, kot so na primer organizirane kriminalne združbe. Druga sredstva lahko bistveno bolj prispevajo k boju proti organiziranemu kriminalu, nezakoniti trgovini in tihotapljenju, na primer večanje upravnih zmogljivosti, okrepljeno regionalno sodelovanje policije in sodstva pa tudi poostren nadzor na mejah in izboljšanje usposabljanja in prejemkov osebja. Koraki v smeri sprejetja teh ukrepov so bili že storjeni in dali prve oprijemljive rezultate v regiji.

Odbor za zunanje zadeve je nenehno pozival k ukinitvi vizumov. Predlog Evropske komisije je zato dobrodošel korak v pravo smer. Vseeno bi bilo treba državam, ki so bile izpuščene iz okvira oprostite vizumov, dovoliti, da se temu pridružijo takoj, ko bodo za to pripravljene. Ne bi smeli dopustiti možnosti, da postanejo še bolj izolirane, medtem ko njihove sosedje uživajo možnost nemotenega potovanja v EU. Seveda morajo biti za to pripravljene in pred sabo imajo še nekaj dela. Komisija pa bi jim morala že sedaj predstaviti to možnost, ki bi jo lahko izkoristile, takoj ko bi izpolnile pogoje iz časovnega načrta, brez odlogov, ki bi jih povzročil proces odločanja v EU.

Albanija ter Bosna in Hercegovina bi morali zato pridobiti ugodnosti brezvizumske ureditve takoj po tem, ko Komisija oceni, da sta izpolnili vsa merila, ki so določena v časovnem načrtu za liberalizacijo vizumskega režima. Kosovo ne bi smelo biti izključeno iz procesa, pri katerem sodelujejo druge države Zahodnega Balkana, in Komisija bi morala takoj začeti dialog o vizumskem režimu in oblikovati časovni načrt za liberalizacijo tega režima.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za zunanje zadeve poziva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve kot pristojni odbor, da v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe – akt o spremembi Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(3) Kar zadeva osebe, ki prebivajo na Kosovu v skladu z RVSZN 1244/99, in osebe, katerih potrdilo o državljanstvu je bilo izdano z veljavnostjo za ozemlje Kosova v skladu z RVSZN 1244/99, bo za zbiranje njihovih vlog za potne liste in izdajanje potnih listov pristojen poseben usklajevalni urad v Beogradu. Vendar pa bi morali biti imetniki srbskih potnih listov, ki jih izda ta posebni usklajevalni urad (v srščini: Koordinaciona uprava), izključeni iz brezvizumskega režima, ki bo vzpostavljen s Srbijo.

Predlog spremembe

(3) Kar zadeva osebe, ki prebivajo na Kosovu v skladu z RVSZN 1244/99, in osebe, katerih potrdilo o državljanstvu je bilo izdano z veljavnostjo za ozemlje Kosova v skladu z RVSZN 1244/99, bo za zbiranje njihovih vlog za potne liste in izdajanje potnih listov pristojen poseben usklajevalni urad v Beogradu. Vendar pa bi morali biti imetniki srbskih potnih listov, ki jih izda ta posebni usklajevalni urad (v srščini: Koordinaciona uprava), izključeni iz brezvizumskega režima, ki bo vzpostavljen s Srbijo. ***Glede na to, da oblasti v Beogradu obravnavajo mejo med Srbijo in Kosovom kot upravno mejo, kar lahko negativno vpliva na učinkovitost nadzora meddržavne meje, bi morala Komisija od vlade v Beogradu zahtevati, naj na tej meji izvaja enake ukrepe in nadzor, kot jih izvaja na vseh drugih mednarodno priznanih mejah.***

Obrazložitev

Minister za notranje zadeve Republike Srbije in EULEX sta avgusta podpisala protokol o policijskem sodelovanju, ki ga je Komisija zahtevala kot pogoj, da se za Srbijo odpravijo vizumi za EU. Dogovor o sporazumu o carinah še ni bil dosežen. Srbija bi morala na meji s Kosovom – ne glede na njegov status – uporabljati in izvajati enake standarde nadzora, kot jih običajno na drugih mednarodno priznanih mejah.

Predlog spremembe 2

**Predlog uredbe – akt o spremembi
Uvodna izjava 3 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(3a) Z namenom nadaljnjega izvajanja Solunske agende bi morala Komisija začeti dialog o vizumskem režimu s Kosovom, da bi se oblikoval časovni načrt za liberalizacijo vizumskega režima, podoben tistim za druge države Zahodnega Balkana. To ne bi smelo vplivati na pristojnost držav članic kar zadeva priznanje Kosova kot neodvisne države.

Predlog spremembe 3

**Predlog uredbe – akt o spremembi
Uvodna izjava 3 b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(3b) Z namenom, da se okrepi tudi stabilizacijsko-pridružitveni proces, bodo potovanja brez vizumov izboljšala udeležbo na skupnem trgu, ki se postopoma vzpostavlja z Albanijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, ter bodo prispevala k trgovini, inovacijam in rasti.

Obrazložitev

Trenutno sta v veljavi stabilizacijsko-pridružitvena sporazuma z Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo (začetek veljavnosti 1. maja 2004) in s Hrvaško (začetek veljavnosti 1. februarja 2005). Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum z Albanijo je bil podpisan junija 2006, začasni sporazum o trgovini in trgovinskih zadevah pa je začel veljati 1. decembra 2006. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum in začasni sporazum s Črno goro sta bila podpisana 15. oktobra 2007 in začasni sporazum je začel veljati 1. januarja 2008. Sporazuma z Bosno in Hercegovino sta bila podpisana 16. junija 2008 in začasni sporazum je začel veljati 1. julija 2008. Sporazuma s Srbijo še nista podpisana, prav tako pa še ni veljavnega začasnega sporazuma.

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe – akt o spremembi Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(4) Zato je treba Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro *in* Srbijo **[slednji morata do dneva sprejetja te uredbe izpolnjevati vsa merila]** prenesti v Prilogo II k Uredbi (ES) št. 539/2001. Odprava vizumov bi morala veljati le za imetnike biometričnih potnih listov, ki jih izda vsaka od **treh** zadevnih držav.

Predlog spremembe

(4) Zato je treba Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro, Srbijo, **Albanijo ter Bosno in Hercegovino** prenesti v Prilogo II k Uredbi (ES) št. 539/2001, **pod pogojem, kar zadeva Črno goro in Srbijo, da ti državi do dneva sprejetja te uredbe izpolnjujeta vsa merila, kar zadeva Albanijo ter Bosno in Hercegovino, pa da oprostitev vizumske obveznosti začne veljati takoj po tem, ko Komisija oceni, da državi izpolnjujeta vsa merila iz časovnega načrta za liberalizacijo vizumskega režima, in ko je obvestilo o tem objavljeno v Uradnem listu Evropske unije. Komisija izvaja ocenjevanje vsak mesec in svoje ocene sporoči Evropskemu parlamentu in Svetu ter zadevnim državam.** Odprava vizumov bi morala veljati le za imetnike biometričnih potnih listov, ki jih izda vsaka od **petih** zadevnih držav.

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe – akt o spremembi Člen 1 – točka 1 – točka -a (novo) Uredba (ES) št. 539/2001 Priloga I – del I

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(-a) v delu 1 se navedba Albanije ter Bosne in Hercegovine spremeni:

„Albanija (*)

Bosna in Hercegovina (*)

(*) Takoj ko Komisija oceni, da zadevna država izpolnjuje vsa merila iz časovnega načrta za liberalizacijo vizumskega režima, in ko je obvestilo

o tej oceni objavljeno v Uradnem listu Evropske unije, se ime države črta iz te priloge.“

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe – akt o spremembi

Člen 1 – točka 2

Uredba (ES) št. 539/2001

Priloga II – del I

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2) v delu 1 Priloge II se vstavijo naslednje navedbe:

„Nekdanja jugoslovanska republika
Makedonija (*)

Črna gora (*)

Srbija [razen imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda srbski usklajevalni urad (v srbsščini: *Koordinaciona uprava*)] (*)

(*) Oprostitev vizumske obveznosti velja le za imetnike biometričnih potnih listov“.

Predlog spremembe

2) v delu 1 Priloge II se vstavijo naslednje navedbe:

„Albanija (*) ()**

Bosna in Hercegovina (*) (**)

Nekdanja jugoslovanska republika

Makedonija (**)

Črna gora (**)

Srbija [razen imetnikov srbskih potnih listov, ki jih izda srbski usklajevalni urad (v srbsščini: *Koordinaciona uprava*)] (**)

(*) Oprostitev vizumske obveznosti začne veljati takoj po tem, ko Komisija oceni, da zadevna država izpolnjuje vsa merila iz časovnega načrta za liberalizacijo vizumskega režima, in ko je obvestilo o tej oceni objavljeno v Uradnem listu Evropske unije.

() Oprostitev vizumske obveznosti velja le za imetnike biometričnih potnih listov“.**

POSTOPEK

Naslov	Seznam tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve	
Referenčni dokumenti	KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)	
Pristojni odbor	LIBE	
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	AFET 14.9.2009	
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Baroness Sarah Ludford 16.9.2009	
Obravnava v odboru	29.9.2009	6.10.2009
Datum sprejetja	6.10.2009	
Izid končnega glasovanja	+: 53 –: 8 0: 7	
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Pino Arlacchi, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Heidi Hautala, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Barry Madlener, Mario Mauro, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, María Paloma Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Ioan Mircea Pașcu, Vincent Peillon, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Jacek Saryusz-Wolski, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Johannes Cornelis van Baalen, Kristian Vigenin, Graham Watson, Boris Zala	
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Elena Băsescu, Emine Bozkurt, Nikolaos Chountis, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Göran Färm, Lorenzo Fontana, Liisa Jaakonsaari, Elisabeth Jeggle, Baroness Sarah Ludford, Nadezhda Mihaylova, Doris Pack, Vittorio Prodi, Teresa Riera Madurell, Marietje Schaake, Indrek Tarand, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke	
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Michel Dantin, Tanja Fajon, Georgios Stavrakakis, Manfred Weber	